

IZKUNTZALARI GAZTEEN ELKARTEA ASOCIACIÓN DE XOVES LINGÜISTAS
ASSOCIACIÓ DE JOVES LINGÜISTES ASOCIACIÓN DE JÓVENES LINGÜISTAS

XIX ENCUESTRO DE LA ASOCIACIÓN DE JÓVENES LINGÜISTAS (AJL)
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, 10-12 MARZO 2004

“L'anàlisi dels models de llengua no professionals als mitjans de comunicació audiovisuals”

Josep Àngel Mas Castells

En la major part dels treballs sobre la llengua dels mitjans de comunicació o sobre l'estàndard, es pot trobar el tòpic que aquest és la llengua pròpia d'aquells, amb formulacions tan categòriques com ara la de Navarro i Rull : “Considerem que l'estàndard és allò que se sent i es llegeix als mitjans de comunicació de masses” (Navarro i Rull, 2000: 269)

Tanmateix, resulta evident que als mitjans de comunicació audiovisuals s'utilitzen altres varietats a banda de l'estàndard, que en realitat té el seu àmbit d'ús propi en els informatius en sentit ampli. Perquè en la pràctica totalitat dels programes en què s'interactua amb el públic actualment, aquesta comunicació té un aire més informal, i prima la voluntat de comunicar-se fluidament sobre la necessitat d'adequar-se a la norma i al registre. Això no vol dir que els professionals hi parlen d'una manera totalment espontània, sense atènyer-se a cap model: buscaran l'equilibri entre la norma i el col·loquial, conscients del paper modèlic que tradicionalment ha tingut i encara té, en certa mesura, la llengua en els mitjans.

Ara bé, què és el que fan els no professionals quan hi parlen? El caràcter públic que sempre implica l'ús de la llengua en els mitjans, junt amb el seu paper tradicional (teòricament, si més no) de difusors de l'estàndard ens fa pensar que els parlants intentaran ajustar-se a aquell model tant com els permeta la seua competència lingüística i comunicativa. Això s'hauria de comprovar amb una anàlisi de marcadors més que no de registres pròpiament dit, car entenem que el mer intent d'evitar algunes formes no estàndard indica aquesta voluntat d'adequació. Però també el contrari: l'ús de formes a hores d'ara identificades com a no estàndard indicarà la no voluntat d'ús de l'estàndard. Seran imprescindibles les eines que ens proporciona la sociolingüística i l'anàlisi crítica del discurs intentarem per tal d'explicar el pes del factor ideològic sobre la competència comunicativa a l'hora de fer la tria lingüística. Aquest tipus de treball ens permetria esbrinar d'una banda el paper real dels mitjans en la difusió de l'estàndard i, de l'altra, el joc ideològic subjacent en l'acceptació o no de l'estàndard d'una llengua minoritzada com la nostra.